

Spm. nr. S 1643

Til forsvarsministeren (26/8 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Har ministeren givet det såkaldte 11 mands udvalg oplysninger om planerne om nye kortdistanceatomvåben i Vesteuropa («forbedring af de resterende atomvåben»), og vil ministeren i givet fald røbe, hvad der er oplyst til 11 mands udvalget?«

Begrundelse

Ifølge Politiken den 1. marts 1985 ville socialdemokratiet bede ministeren om i 11 mands udvalget – dvs. under uformelle former – at orientere om de oplysninger, der på dette tidspunkt var fremkommet i pressen om NATOs planer om at indføre neutronbomber i Vesteuropa ad bagvejen.

Det er senere kommet frem, at denne sag dækker over, at NATO-forsvarsministrene i 1983 traf beslutning om et moderniseringsprogram for de vesteuropæiske kortdistanceatomvåben, idet man »identificerede« en række konkrete forbedringer, som det hedder i ministerens sprog, dvs. bl.a. nye granater, hvis opstilling vi kan risikere at der træffes beslutning om allerede i den allernærmeste fremtid.

Det er helt uacceptabelt, hvis den parlamentariske kontrol vedrørende et så vitalt spørgsmål forsøges overført til en organisation som 11 mands udvalget.

Den parlamentariske kontrol, ikke mindst når det drejer sig om atomvåben, skal naturligvis ligge hos folketetinget og dets udvalg. Det er derfor af både principiel og konkret interesse at få afklaret, om socialdemokrater faktisk har taget kontakt med ministeren via 11 mands udvalget, og om ministeren i givet fald faktisk har udleveret oplysninger, herunder mere vidtgående oplysninger, end folketetinget har modtaget.

Svar (3/9 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Spørgsmålet om eventuelle forbedringer af de resterende atomvåben i Vesteuropa har ikke været drøftet i 11 mands udvalget.

Spm. nr. S 1644

Til forsvarsministeren (26/8 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren oplyse, efter hvilke retningslinjer ministeren giver oplysninger, herunder evt. oplysninger af fortrolig karakter, til det såkaldte 11 mands udvalg, og i hvilket omfang samtlige folketingets medlemmer kan få adgang til disse oplysninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som et led i bestræbelserne på at få afdækket, i hvilket omfang den parlamentariske kontrol med forsvars- og sikkerhedspolitikken i praksis flyttes fra folketetinget og dets udvalg over i det såkaldte 11 mands udvalg med det resultat, at dette udvalg kommer til at spille en rolle, som ikke bør kunne accepteres.

Svar (3/9 85):

Forsvarsministeren (Engell):

I forbindelse med forsvarsforliget af 12. august 1981 nedsattes af forligspartierne en kontaktgruppe, der sidenhen er benævnt 11 mands gruppen.

Af forligsteksten fra 1981 fremgår følgende vedrørende denne gruppe:

»Der oprettes en kontaktgruppe bestående af 3 repræsentanter for socialdemokratiet og 2 repræsentanter for hvert af partierne venstre, det konservative folkeparti, centrumdemokraterne og kristeligt folkeparti med den opgave løbende at følge forsvarsordningens praktiske gennemførelse og at drøfte spørgsmål vedrørende eventuelle justeringer inden for forligsrammerne.«

I forligsaftalen af 29. juni 1984 er 11 mands gruppen videreført med uændret opgave.

I overensstemmelse hermed er 11 mands gruppen løbende blevet orienteret, idet bemærkes, at gruppen ikke tilsendes FORTROLIGT-klassificeret materiale.

Jeg kan oplyse, at folketingets forsvarsudvalg i forbindelse med folketingets behandling i 1982 af forslag til lov om forsvarets organisation m.v. bad om fremover at modtage det grundmateriale, der tilsendes 11 mands udvalget, hvilket der ikke var indvendinger mod. Endelig kan jeg meddele, at jeg i besvarelsen af et spørgsmål i folketingets forsvarsudvalg i oktober 1982 og et spørgsmål i maj 1984 har oplyst, dels at udvalget